

Makten är överordnad pedagogiken

Publicerad här den 30 maj 2016

DEN KÄNDE STRAFFRÄTTSSPECIALISTEN och författaren Peter Noll skrev ett par böcker på temat »Makten är överordnad rättvisan«. Att så är fallet ser vi tydligast nu i ett antal länder där diktatorer dömer sina kritiker till döden för att de har opponerat sig.

Under 1990-talet stod det klart att den ekonomiska och den politiska makten också var överordnad pedagogiken i vårt land. Fram till dess hade skolan utvecklats från en urvalsskola för de privilegierade till en skola för alla. De reformer som genomfördes byggde på en omfattande försöksverksamhet där mål och metoder i undervisningen prövades. Man utgick från de rön som inlärningspsykologin kommit fram till om vad eleverna behövde för att lära sig. Detta framgår av vad som sägs i den stora utredningen Skolans inre arbete (SIA) och i Läroplan för grundskolan 1980.

En arbetsgrupp lade 1989 fram en rapport om betygens funktioner och effekter. De elva medlemmar som ingick i gruppen var eniga om att det inte borde ges några graderade betyg. Att det räckte med ett intyg att eleven deltagit i vissa kurser samt betygen godkänd/ännu icke godkänd i andra kurser, där kunskaperna krävdes för fortsatta studier. Den rapporten kastade den moderata skolministern Beatrice Ask i papperskorgen. I direktiven för en ny betygsutredning hindrades deltagarna att utreda alternativet skola utan graderade betyg.

Regeringen Bildt såg till att låta näringslivet och OECD vara med och styra utvecklingen i skolan. Många av de förändringar i skolan som då gjordes bär spår av näringslivets marknadstänkande och strävan efter effektivitet. Dit hör till exempel det fria skolvalet, mål- och resultatstyrningen, de graderade betygens ökade vikt, fokuseringen på mätbara PISA-kunskaper och de individuella lärarlönerna.

De beslut som läraren fattar påverkar bara lärandet för hens egna elever. Läraren måste ha gedigna kunskaper i pedagogik. De beslut som en skolminister fattar påverkar lärandet för en miljon elever. Den politiska makten tillsatte en skolminister som varken hade lärarerfarenhet eller utbildning i pedagogik. Denne fattade i snabb takt en rad beslut som gjorde skolarbetet svårare för både lärare och elever. Han tog ingen hänsyn till elevernas tankar, känslor och behov. Men hans beslut fick fått stöd i massmedierna. Det vill säga den överlägset största delen av massmedierna som ägs av borgerligheten och som helhjärtat stödjer den borgerliga politiken.

Av skolkommisionens nu framlagda förslag framgår att näringslivet och OECD fortfarande får vara med och styra verksamheten i skolan. Det obligatoriska skolvalet kommer uppenbart på beställning från de privata skolföretag som tjänar på det.

Att OECD applåderar Björklunds skolreformer är inte så märkligt. Det är ju OECD som har varit pådrivande för det paradigmskifte i skolan som resulterat i att så många elever nu lär sig sämre och mår sämre.

.